

Luonto- ja virkistysalueiden opastus

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/keskuspuiston-opastus/>

Suunnitelma on luotu Keskuspuistolle ja opastus on sovellettavissa muihin vastaaviin kohteisiin.

Johdanto

Tuhannen hehtaarin laajuinen, noin 10 kilometrin pituinen Keskuspuisto ulottuu Helsingin ytimestä, Töölönlahdelta, aina kaupungin pohjoisrajalle Haltialaan. Keskuspuiston luonto on monipuolista ja maasto vaihtelevaa. Keskuspuistossa retkeillään, leikitään, kuntoillaan, urheillaan, hoidetaan viljelyspalstoja, tutustutaan luontoon ja virkistytään. Myös monen helsinkiläisen työmatka kulkee Keskuspuiston kautta. Puistossa on luonnonsuojelualueita, laajoja metsäalueita sekä ihmisten muokkaamaa kulttuurimaisemaa maaseutumaisessa ja urbaanissa ympäristössä.

Tämä ohje käsittää Keskuspuiston opastuksen visuaaliset periaatteet, jotka eivät ole liikennelain piirissä olevaa opastusta.

Laadukas opastus tukee reitin hahmottumista ja helpottaa kulkemista matkan aikana. Opasteet auttavat hahmottamaan Keskuspuiston rajoja, sen sisältämiä kohteita ja mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin. Laadukas opastus vahvistaa Keskuspuiston identiteettiä ja tekee sen kaupunkilaisille ja vierailijoille tutummaksi.

Helsingin Keskuspuiston opasteet perustuvat Helsingin kaupungin visuaalisen identiteetin elementteihin. Helsinki-tunnus, värimaailma ja typografia sitovat opasteet näkyväksi ja yhtenäiseksi osaksi Helsinki-brändiä.

Opasteperhe

Opasteperhe kattaa erilaisia opastetyyppejä, jotka palvelevat puiston käyttäjiä sekä toivottavat kävijät tervetulleiksi Keskuspuiston alueelle. Opasteet myös esittävät suunnat ja etäisyydet kohteisiin. Pääpiirteittäin opasteet jakautuvat opaskarttoihin, suuntaopasteisiin ja reittivahventeisiin.

Opasteperhe sisältää seuraavat opastemallit

- A) Koko Keskuspuiston alueen kattava opaskartta
- B) Osan Keskuspuistoa kattava opaskartta
- C) Osan Keskuspuistoa kattava opaskartta sekä suuntaopaste
- D) Suuntaopasteet
- E)

Reittivahvenne

F) Tervetuloa Keskuspuistoon -kyltti

Karttaopasteet (A, B, C) pitävät sisällään seuraavat elementit:

- Kartta (reitit ja kohteet)
- Reittien ja merkkien selitykset (erilaiset reittityypit ovat eroteltu toisistaan eri värisin viivatyypin)
- Indeksikartta koko Keskuspuistosta (opaskarta B ja C) Indeksikartasta saa käsityksen koko alueen mittakaavasta, sijainnista ja etäisyyksistä sekä kohteista.
- Osoite ja lisätiedot
- *Olet tässä* -piste
- Mittajana ja mittaympyrä

Suuntaopasteet (C, D) pitävät sisällään seuraavat elementit:

- Keskuspuiston sisäiset kohteet ja etäisyydet
- Keskuspuiston ulkopuoliset kohteet ja etäisyydet (kävelyn ja pyöräilyn opastus)
- Kohdepiktogrammit ja reittivahvennepiktogrammit

Suuntaopasteiden korkeus voi vaihdella opastettavien kohteiden määrän mukaisesti. Mikäli opaste on kaksipuoleinen D-opaste, on molempien taulujen oltava saman korkuiset. Toiseen tauluun voidaan jättää tyhjiä rivejä.

Reittivahventeet (E)

- Keskuspuiston pääreitti
- Maastopyöräily- ja ratsastusreitit
- Paloheinän lenkit
- Kielto- ja varoitusmerkit
- *Reitti 2000* -reitti

Reittivahventeita käytetään pääreitillä, maastopyöräreitillä, ratsastusreitillä, Paloheinän lenkeillä ja metsälenkillä. Reittivahventeet toteutetaan pylväisiin kiinnitettävillä kylteillä ja tarroilla. Kyltit kiinnitetään puihin tai puihin valaisinpylväisiin, tarrat teräksestä valmistettuihin valaisinpylväisiin. Maastopyöräilyn reitillä vahvenne toteutetaan heijastavana tarrana, jolloin pyöräily hämärässä ja pimeässä metsässä on mahdollista.

Tervetuloa Keskuspuistoon -kyltti (F) toivottaa puiston sisääntuloväylillä kulkijat tervetulleiksi puiston alueelle.

Typografia

Opasteissa käytetään kauttaaltaan Helsingin omaa kirjaintyyliä (Helsinki Grotesk). Teksti on pääosin aina valkoisella värillä ja mustalla taustalla. Opasteissa on käytössä pääosin ainoastaan yksi leikkaus, Helsinki Grotesk Medium. Suuntaopasteissa teksti on tummalla pohjalla ja valkoisella värillä.

Kirjainkoot suuntaopasteessa

Suuntaopasteen kohdetekstin kirjainkoko (Helsinki Grotesk Medium) on 135 pt. Pienaakkosien korkeus 25 mm ja suuraakkosien korkeus 33 mm. Tekstin erottuvuus on hyvä vielä 10 m etäisyydeltä.

Opaskartta

Opaskartta kattaa koko Keskuspuiston alueen alkaen keskustasta Töölönlahden eteläpuolelta pohjoiseen Vantaanjoelle asti. Taustakartta on laadittu pohjautuen Maanmittauslaitoksen aineistoon. Kartta on pelkistetty niin, että siinä näkyvät oleellisimmat Keskuspuiston kohteet ja reitit. Keskuspuiston alue on nostettu kaupunkiympäristöstä esiin vihreällä sävyllä. Kartalla on esitetty puistoa lähinnä olevat linja-auto- ja ratikkapysäkit sekä juna-asemat. Myös kaupunginosien ja pääkatujen nimet ovat kartalla. Keskuspuiston ulkopuolinen ympäristö on tummanharmaan sävyinen ja yksinkertaistettu.

Kohdemerkinnät on nostettu kartalle erillisinä tekstilaatikoina. Osa toistuvista kohteista, kuten koira-aitaukset, liikuntapaikat ja leikkipuistot ovat esitetty kartalla piktogrammein.

Kartan reitit ja ulkoasu on muokattu paikkatieto-ohjelmassa (QGis). Aineisto on helposti päivitettävä ja reittitiedot voidaan siirtää esim. kaupungin muihin online-karttoihin.

Värit

Opaskartan värit perustuvat osittain Helsingin kaupungin visuaaliseen ilmeeseen. Värejä on muokattu niin, että Keskuspuiston useat erilaiset reittiviivat erottuvat taustakartasta (ks. kuva: *Opaskartan värimaailma*). Värien valinnassa on otettu huomioon puna-vihersokeat (kontrasti-erottuvuus).

Piktogrammit

Opasteiden karttamerkinnoissä käytettävät piktogrammit ovat tyyliltään Helsingin kaupungin visuaaliseen ilmeeseen pohjautuvia ja tukevat näin kaupungin brändiä yhdessä yhteneväisen typografian kanssa. Piktogrammit ovat ladattavissa [tästä](#) linkistä.

Opasteiden sijoittelu

Opasteet sijoitetaan niin, että ne on helppo havaita. Opasteet sijoitetaan esteettömästi ja katseen suuntaan kulkureiteillä. Taulut ja kyltit sijoitetaan 0,5 m etäisyydelle kevyen liikenteen väylästä ja 1 m etäisyydelle ajotiestä.

Tulostus

Graafisten aineistojen tulostus tehdään 3 mm alumiinikomposiittilevyille, jonka pintaan lisätään antigraffitilakkaus (tai vastaava yhdistelmä). Levyt kiinnitetään rakenteisiin tyyppikuvien mukaisesti. Mahdolliset pienet päivitykset ja korjaukset on myös mahdollista tehdä erillisinä teippauksina, mutta lähtökohtaisesti suositeltavaa on suoratulostus levyille.

Tarrojen materiaalissa ja liimauksessa on otettava huomioon säänkestävyys, mutta myös se, että poistettaessa tarra ei saa vahingoittaa alla olevan alustan (esim. valaisinylvään) maalipintaa.

Kuvat

Image not found or type unknown

- A)** Koko Keskuspuiston alueen kattava opaskartta
- B)** Osan Keskuspuistoa kattava opaskartta
- C)** Osan Keskuspuistoa kattava opaskartta sekä suuntaopaste
- D)** Suuntaopasteet
- E)** Reittivahventeet
- F)** Tervetuloa Keskuspuistoon kyltti

Image not found or type unknown

Opaskartan sisältö

Image not found or type unknown

Suuntaopasteen sisältö

Image not found or type unknown

Suuntaviitan sisällön rakenne ja mitoitus

Image not found or type unknown

Reittivahventeet, kieltomerkit ja risteyksen varoitusmerkki.

Vahventeet: Pääreitti, maastopyöräreitti, ratsastusreitti, Metsälenkki, Paloheinän lenkit, Reitti 2000.

Image not found or type unknown

Opasteissa on käytössä pääosin ainoastaan yksi leikkaus, Helsinki Grotesk Medium.

Image not found or type unknown

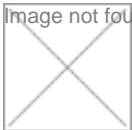
Keskuspuiston opaskartta

Image not found or type unknown

Opaskartan värimaailma. Osa reittiviivoista on käytössä reittimerkkinä suuntaopasteissa.

Image not found or type unknown

Keskuspuiston opasteissa käytettävät piktogrammit

Helsingin ohjeet ja linjaukset

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/hki-infoteline-matala-c3/> <https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/c-ilmoitustaulut-kyltit/>

Lisätiedot ja -lähteet

Keskuspuiston opasteiden tyyppipiirustukset [C4 HKI Opasteet, korkea](#)